

საქართველოს ხელისუფლება იტალიური კაბინეტის მიერ გადასაცემი

სამხრეთ ტიროლის გამოცდილება

ବୀରମଣଙ୍କ ତାତ୍ପର୍ୟରେ ଅନୁଭବ
କରିବାକୁ ପାଇଁ ଏହାକାରରେ ଆମର
ଶାଖାଭାବରେ ଉପରେ ଦେଖିବାକୁ
ପାଇଁ ଆମର ପାଇଁ ଏହାକାରରେ ଆମର
ଶାଖାଭାବରେ ଉପରେ ଦେଖିବାକୁ
ପାଇଁ ଆମର ପାଇଁ ଏହାକାରରେ ଆମର
ଶାଖାଭାବରେ ଉପରେ ଦେଖିବାକୁ

ნამდვილად საგულისხმოა
საქართველოს ხელისუფლების
ინტერესი ტერიტორიული მო-
წყობის იტალიური მოდელისად-
მი, რის გამოხატულებად უნდა
მივიჩნიოთ იტალიაში საქართვე-
ლოს პრეზიდენტის ვიზიტის ფა-
რგლებში შემდგარი სტუმრობა
ქვეყნის ჩრდილოეთით მდებარე
ტრენტი ინო-ალტო-ადი ჯეს
(ტრენტინო-სამხრეთ ტიროლის)
ოლქში. იტალიური გამოცდილე-
ბა მართლაც ორიგინალურია,
თუ გავითვალისწინებთ, რომ
იტალია, ქანანეთთან ერთად, იმ
იშვიათ სახელმწიფოთა რიცხვს
მიეკუთვნება, რომელიცმაც ნორ-
მატიულ დონეზე პირველად შეს-
თავაზეს თანამედროვე მსოფ-

ბა 940 000 აღწევს, საიდანაც
480 000 დასახლებულია ტრენტ-
ოს პროვინციაში, ხოლო 460 000
- ბოლცანოში. ოლქის მოსახლე-
ობის 60 პროცენტი იტალიურე-
ნოვანია, ხოლო 35 პროცენტი
გერმანულენოვანი. ოლქში და-
სახლებულთა 5 პროცენტი ლა-
დინურენოვანი უმცირესობას გა-
ნეკუთვნება. სწორედ ბოლცან-
ოს პროვინციაშია თავმოყრილი
გერმანულენოვანი მოსახლეობ-
ის მნიშვნელოვანი ნაწილი (პრო-
ვინციის მოსახლეობის 70 პრო-
ცენტი გერმანულენოვანია), რო-
მელიც ამ პროვინციას სამხრეთ
ტიროლის სახელით მოიხსენი-
ებს.

ტრენტინო-ალტო-ადი ჯეს

ლიოს რეგიონული ტერიტორიული ორგანიზება - ტერიტორიული მოწყობის ფორმა, რომელიც ქვეყნის ყველა ტერიტორიული ერთეულისთვის ავტონომიის სტატუსის მინიჭებას ითვალისწინებს, თუმცა ტრენტინო-ალტო-ადიჯეს (ტრენტინო-სამხრეთ ტიროლის) ოლქი იმ ხუთ იტალიურ რეგიონს განეკუთვნება, რომლებსაც დანარჩენი თხუთმეტი ავტონომიური ოლქისგან განსხვავებული, ავტონომიურობის საგანგებო ფორმა და პირობები აქვს დამტკიცებული, რაც იტალიური რეგიონალიზმის ასიმეტრიულობას განაპირობებს. წინამდებარე ნერილის მიზა-

ნარმოაჩინოს ტრენგტინო-
ალტო-ადიჯეს სტატუსთან და-
კავშირებული ძირითადი საკი-
თხები, რათა კიდევ ერთხელ მო-
გვეცეს შესაძლებლობა, განვსა-
ზღვროთ, რამდენად მისაღებია
შეალიური გამოცდილება ჩვენ-
ში არსებული ტერიტორიული
პრობლემის მოსაგვარებლად.
მით უმეტეს, თუ გავითვალისწი-
ნებთ, რომ იტალიური ავტონო-
მის საკმაოდ ფართო უფლება-
მოსილებების მიუხედავად, მისი
სტატუსი ცენტრალური ხელი-
სუფლების მხრიდან საკმაოდ
მნიშვნელოვანი ზემოქმედების
მექანიზმებსაც ითვალისწინებს.
ჩვენი მსჯელობისას გასათვალი-
სწინებელია ისიც, რომ, თუ ესპა-
ნეთში რეგიონალიზმი განხილ-
ულ იქნა, როგორც ქვეყანაში არ-
სებული სეპარატისტული გან-
წყობილებს ერთგვარი განვითა-
სწინებების მექანიზმი, იტალიაში
რეგიონული სტრუქტურის შე-
მოღების მოტივაციის უმთავრე-
სად ქვეყნის ეკონომიკური გან-
ვითარების წინაშე არსებული სი-
რთულეები წარმოადგენდა.

1947 ისტონ კუნძულობრივი ცენტრითა ანახმად, იტალია ოცი ავტონომიური ოლქისგან შედგება, რომელთა შორის ხუთი სპეციალური, უფრო ფართო უფლებამოსილებით სარგებლობს. კონსტიტუცია პირდაპირ განსაზღვრავს, რომ სიცილიას, სარდინიას, ტრენტინო-ალტო-ადიჯეს, ფრიული-ვენეცია-ჯულიასა და ვალე-დ'აოსტას, კონსტიტუციური კანონებით დამტკიცებული სპეციალური სტატუტების საფუძველზე, ავტონომიის საგანგებო ფორმა და პირობები აქვთ მინიჭებული. იტალიური რევიონალიზმის ასიმეტრიისთვის დამახასიათებელი ერთ-ერთი ნიშან-თვისება ზემოაღნიშნულ კონსტიტუციურ დებულებაში იმთავითვე იკვეთება: საგანგებო უფლებამოსილების მქონე ავტონომიათა სტატუტები კონსტიტუტიური და მის მიზანი არ იყენება მართვის სამართლებრივი ბუნების ორგინალურობა იმითაც არის განპირობებული, რომ მის შემადგენლობაში მყოფი ტრენტოსა და ბოლცანოს პროვინციები ავტონომიურობის მნიშვნელოვანი ხარისხით გამოირჩევიან ანუ საკუთრივ ავტონომიური ოლქი ორ ავტონომიურ პროვინციას აერთიანებს. ალსანიმზავია, რომ 2001 წლის 16 თებერვალს მიღებული კონსტიტუციური კანონის საფუძველზე, ოლქის სტატუტში ცვლილებების შეტანის გზით, კიდევ უფრო გაიზარდა ტრენტოსა და ბოლცანოს ავტონომიურობის ხარისხი და ეს ორი პროვინცია აღიარებულ იქნა ოლქის

ენტს ეკუთვნის, ისინი უნდა განვასხვავოთ ფედერაციის წევრი სუბიექტებისგან. ეს სხვაობა მათი სტატუსისთვის დამახასიათებელ მთელ რიგ სხვა თავისებურებებშიც აისახება (ცენტრალური ხელისუფლების უფლებამოსილება, დაითხოვოს რეგიონალური პარლამენტი და სხვ.).

A black and white photograph capturing a vast, rugged mountain range. In the foreground, a dark, shadowed valley floor is visible, featuring a winding path or stream bed. The middle ground is dominated by towering, steep mountains with rocky peaks and sparse vegetation. The background shows more mountain ridges receding into a hazy sky. In the bottom right corner, a small, bright white object, possibly a piece of debris or a marker, sits on the dark ground. The overall scene conveys a sense of scale and desolation.

Изучение языка и культуры народов мира. Сборник научных статей

ბა; პროფესიული აღზრდა და განათლება. ამასთან, პროვინცია კანონით დადგენილი წესით გამოსცემს საკანონმდებლო აქტებს შემდეგ სფეროებში: ადგილობრივი ქალაქისა და სოფლის პოლიცია; საზოგადოებრივი სანახობითი ღონისძიებები; საჯარო სამსახური; სამრეწველო პროდუქციის ზრდა; საერთო დანიშნულების წყლით სარგებლობა; ჰიგიენა და დასასვენებელი ინფრასტრუქტურა.

თუ გავითვალისწინებთ სტატუტის ნორმებს იმის თაობაზე, რომ სახელმწიფო უფლებამოსილია, მოახდინოს მმართველობითი ფუნქციების ოღება და პროვინციებისთვის დელეგირება, მათი განხორციელებისთვის აუცილებელი ფინანსების სათანადო სუბსიდირებით, აშკარა ხდება, რომ ტრენტინო-ალტო-ადიჯესა და მის შემადგენლობაში შემავალ პროვინციებს საკმა-

ოდ ფართო უფლებამოსილებები აქვთ.
დეცენტრალიზაცია ადმინისტრაციული ფუნქციების დელეგირების სახით გრძელდება, როდესაც ოლქი, სტატუტის თანახმად, უფლებამოსილია, პროვინციას გადასცეს ცალკეული ფუნქციების განხორციელების უფლება, ხოლო ეს უკანასკნელი თავის მხრივ, უფლებას იტოვებს მოახდინოს უფლებამოსილებათა ნაწილობრივი დელეგირება კომუნებისთვის.
ოლქის სახელისუფლებო სტრუქტურა საოლქო საბჭოს

უფრო განვითაროთ მარკეტის მიერ და უფლის საარჩევნო
უკერძობით. ასამბ-
ოობა სამოცდაა-
საზღვრება, თი-
ნცია 35 წევრით
ზინლი. საოლქო
ციელებს ოლქის-
კონსტიტუციით,
მოქმედი კანონ-
იჭებულ საკანო-
ებამოსილებებს
მონაცელეობით
ილცანოში იმარ-
ამბლეა თავისი
ან ორნელინად-
ით ირჩევს საბჭ-
რეს, მოადგილე-
ამასთან, თუკი
რჩებოთ იმა ეჭ-

რჩეულ იქნა იტ-
ევროთა რიცხვი-
აირჩევა გერმა-
ტუტატთა შემად-
ოლო მომდევნო
ფორმირებისას
რომ წესის გამო-
სართავრობო ისტრუქციები
შესაბამისად, ახორციელებს ოლ-
ქისთვის დელეგირებულ ადმინ
სტრაციულ ფუნქციებს. ოლქებ
მთავრობა, როგორც ოლქის ად
მასრულებელი ორგანო, საოლქ
ასამბლეის მიერ მიღებული კ
ნონების აღსრულების მიზნი
გამოსცემს ნორმატიულ აქტები
ახორციელებს მმართველობის
უწყებულებების მიზანით.

ოსილებების შე-
ლებლობის შემ-
იქო საბჭო უფ-
ტატუტით გათ-
ნესით, გადაა-
ამდებობიდან.
ური ნორმების
ჭატუტი განსა-
რალური ხელი-
ლებამოსილებას,
ოლქო საკანონმ-
იტალიის მთავ-
რებილების საფუ-
ლი პრეზიდენტ-
ოლი დეკრეტით,
შეიძლება და-

ფუნქციებს საოლქო მნიშვნელო-
ბის საკითხებზე; მართავს ოლქებ-
საკუთრებაში არსებულ ქონების
და სპეციალური ორგანოების მ-
შვეობით აკონტროლებს ადგ
ლობრივ სამსახურებს; ახორცი-
ლებს კანონმდებლობით მინიჭ-
ბულ სხვა უფლებამოსილებებს
სტატუტის თანახმად, საოლქო
ასამბლეა უფლებამოსილია ოლ-
ქის მთავრობას გადასცეს მ-
კომპეტენციას მკუთვნებულ
საკითხთა რეგულირების უფლ-
ბა, გარდა კანონშემოქმედებით
უფლებამოსილებისა.

ტრენტოსა და ბოლცანი

ბის თანახმად, ოლქის ორივე პროვინციაში - ტრენტოსა და ბოლცანოში ცალ-ცალკე მოქმედებს ცენტრალური ხელისუფლების ემისრის (სამთავრობო კომისრის) ინსტიტუტი, რომლის კომპეტენციას განეკუთვნება: მთავრობის მითითებების შესაბამისად სამთავრობო და პროვინციის სტრუქტურებს შორის ურთიერთობების კოორდინაცია, გარდა სასამართლო ორგანოთა სისტემის, თავდაცვისა და სარკინიგზო ტრანსპორტის სფეროებისა; პროვინციული და სხვა ადგილობრივი დაწესებულებების მიერ სახელმწიფოს მხრიდან დელეგირებული უფლებამოსილებების განხორციელებაზე ზედამხედველობა და პროვინციის მთავრობის თავმჯდომარის ინფორმირება მის საქმიანობასთან დაკავშირებით გამოთქმული ცენტრალური აღმასრულებელი ხელისუფლების შენიშვნების შესახებ; კანონმდებლობით განსაზღვრული აქტების შილება და სხვა უფლებამოსილებების განხორციელება. ამას გარდა, სამთავრობო კომისარი პასუხისმგებელია საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვაზე და ამ თვალსაზრისით ანგარიშვალდებულია შინაგან საქმეთა სამინისტროს წინაშე. სამთავრობო კომისრის ინსტიტუტთან ერთად, ავტონომიაზე ზიმძძიმობის მიძანიშვის, ნარ-

ზემოქმედების შექანიშვნს ხარ-
მოადგენს ასევე ცენტრალური
ხელისუფლების მხრიდან ავტო-
ნომის საკანონმდებლო ორგან-
ოს დათხოვნის ჩვენ მიერ ზემოა-
ღწერილი კონსტიტუციური უფ-
ლებამოსილება.

საოლქო კანონმდებლობის
მიხედვით, იტალიის მთავრობას,
ისევე როგორც საოლქო და პრო-
ვინციალური ხელისუფლების დასახ-

დონეზე დაისვა საკითხი ქვეყნის
ფედერალიზაციის თაობაზე,
ვფიქრობთ, იმაზე მეტყველებს,
რომ ქვეყნის ცალკეულ რეგიო-
ნებში მაინც შეიმჩნევა ტერიტო-
რიული ორგანიზაციის არსებუ-
ლი მოფელით უკამაყოფილება,
რაც უმეტეს წილად ლოქების ეკ-
ონომიკური განვითარების ინტე-
რესებიდან გამომდინარეობდა.

